

“Dinle ?zle Anlat” Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). “Dinle ?zle Anlat” Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33650>

Özet

"Dinle ?zle Anlat" Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i (D?ADKYÖ), Aliye Erdem ve Murat Erdem taraf?ndan 2014 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin dinleme ve konu?ma süreçlerindeki becerilerini ve yetkinliklerini sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçek, toplam 50 maddeden ve dört temel alt boyuttan olu?maktadır. Temel amac?, e?itim ve ö?retim ortamlar?nda ö?rencilerin ileti?imsel yeterlikleri düzeylerini belirlemek ve bu alanlardaki geli?im ihtiyaçlar?n? tespit etmektir.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda kapsaml? psikometrik çal??malar yap?lm?? olup, Kapsam Geçerlilik Oranlar? (KGO) hesaplanarak kabul edilebilir düzeyde oldu?u gösterilmi?tir. Güvenirlik analizleri sonucunda ise Pearson Güvenirlik Katsay?s? anlaml? bulunmu?tur. Ölçek, 3'lü Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dinleme Becerileri, Konu?ma Yeterlikleri, Sözlü Anlat?m, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Likert Ölçe?i, ?leti?imsel Yeterlik.

Yazarlar

Aliye Erdem, Murat Erdem.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin dinleme ve konu?ma becerilerini kapsayan geni? bir yelpazedeki ileti?imsel yeterliklerini objektif ve yap?landır?lm?? bir biçimde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, bu kritik dil becerilerinin e?itim ortamlar?nda ne ölçüde kazan?ld???n? ve uyguland???n? belirlemeye odaklanm??t?r. Ölçek, özellikle konu?mac?n?n özelliklerini fark etme, konu?ma ortam?n? düzenleme ve dinleneni anlama gibi karma??k yeterlikleri de?erlendirmeyi hedefler.

D?ADKYÖ, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, ö?rencilerin sözlü ileti?imdeki güçlü ve zayıf yönlerini saptamada güvenilir bir araç sunmaktadır. Elde edilen veriler, dil e?itimi programlar?n?n iyile?tirilmesi ve bireyselle?tirilmif ö?renme stratejilerinin olu?turulmas? için temel te?kil etmektedir.

Yap?

"Dinle ?zle Anlat" Ölçe?i, dinleme ve konu?ma yeterliklerini dört ayr? ve tan?mlanm?? alt boyutta incelemektedir. Bu boyutlar, ileti?imin hem al?c? (dinleme) hem de üretici (konu?ma/anlat?m)

yönlerini kapsamaktadır. Ölçek, toplam 50 maddeden oluşmaktadır.

Alt boyutlar ve madde dağılımları şunlardır:

Dinleme (11 madde): Bu boyut, konu?macı?nın anlatım özelliklerini (akıcılık, tek düze, hızlı, yavaş vb.) detaylıca fark etme becerisini ölçer.

Konu?ma (12 madde): Bu boyut, konu?ma sürecinde kullanılan araçlar ve ortam? konusundaki verimli olacak biçimde düzenleme ve yönetme yeterliliğini değerlendirir.

Dinlediğini Anlama (14 madde): Bu boyut, konu?ma konusundan hareketle içeriğini tahmin etme, ana fikri ve detayları kestirme becerisini ölçer.

Sözlü Anlatım (13 madde): Bu boyut, konu?manın akıcılığı, yapısı ve içeriği hakkında bilgi verme, kendini ifade etme yetkinliğini değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında, maddelerin ölçmek istedikleri yapıyı ne derece temsil ettiklerini belirlemek amacıyla Kapsam Geçerlilik Oranları (KGO) hesaplanmıştır. Bu oranlar, ölçeğin tüm alt boyutları için ayrı ayrı incelenmiş ve elde edilen değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinde gerekli düzenlemeler ve iyileştirmeler yapılmıştır.

Kapsam geçerlik, ölçeğin teorik yapıyı temsil etme yeteneğini gösteren önemli bir kanttır. Uzman görüşleri alınarak gerçekleştirilen bu süreç, ölçek maddelerinin ilgili yeterlik alanlarındaki doğru bir şekilde yansıtılması için doğrudan katkı sağlamıştır.

Güvenirlik

D?ADKYÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için Pearson Güvenirlik Katsayısı hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, elde edilen katsayının istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde olduğu görülmüştür.

Yüksek ve anlamlı bir güvenirlik katsayısı, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemeler üzerinde uygulandığında benzer sonuçlar üretebilme yeteneğine sahip olduğunu gösterir. Bu durum, ölçeğin ölçtüğü dinleme ve konu?ma yeterlikleri alanında tutarlı bir değerlendirme aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini ve boyutları netleştirmek amacıyla Faktör Analizi yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Geliştirme çalışması, ölçeğin dört farklı alt boyuttan (Dinleme,

Konu?ma, Dinledi?ini Anlama, Sözlü Anlat?m) olu?tu?unu ortaya koymu?tur. Bu dört faktörlü yap?, toplam 50 maddenin psikolojik ve e?itimsel olarak ayr??m?? yeterlik alanlar?n? temsil etti?ini göstermektedir.

Alt boyutlar?n her biri, ilgili yeterlik alan?na özgü maddeleri bar?nd?rarak, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü i?aret eder. Bu ayr?m, uygulay?c?lar?n hangi ileti?im becerisi alan?nda eksiklik oldu?unu daha spesifik olarak belirlemesine olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli De?erlendirme Ölçe?i

Derecelendirme: 3'lü Likert Tipi Ölçekleme (1: Yetersiz, 2: Orta, 3: Yeterli)

Dil Durumu: Türkçe

Hedef Kitle: E?itim ve Ö?retim Süreçlerindeki Bireyler (Muhtemelen ?lkokul, Ortaokul veya Lise Ö?rencileri)

Ya? Grubu: E?itim ça??ndaki ö?renciler (Spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak ileti?im yeterlikleri ba?lam?nda geni? bir ö?renci grubunu kapsar).

Popülasyon Detaylar?: Dinleme ve konu?ma yeterliklerini ölçmeye ihtiyaç duyulan e?itim kademelerindeki bireyler.

Test Metodolojisi: 4 alt boyutta (Dinleme, Konu?ma, Dinledi?ini Anlama, Sözlü Anlat?m) 50 madde üzerinden öz bildirim dayalı veya gözlemci taraf?ndan doldurulabilir bir derecelendirme metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Dinleme, Konu?ma, Yeterlik, Faktör Analizi, E?itim Ara?t?rmalar?, Dil Becerileri, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Aliye Erdem

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?I? Kurulu? E-posta Adresleri: aliyeerdem@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2014

?zinler ve Ücret: Akademik kullan?m için genellikle kaynak gösterilerek izin gerekmektedir. Ticari kullan?m bilgisi mevcut de?ildir.

Bu ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri a?a??daki ba?lant?da mevcuttur: jret.org. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: dinleizleanlat-dinleme-ve-konusma-yeterlikleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erdem, A. ve Erdem, M. (2014). "Dinle?zleAnlat" Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?inin geli?tirilmesi. E?itim ve Ö?retim Ara?t?rmalar? Dergisi. *Journal of Research in Education and Teaching* 3(4), 418-432.

"Dinle ?zle Anlat" Dinleme ve Konu?ma Yeterlikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Dinleme (11 m): Konu?mac?n?n anlat?m özelliklerini (ak?c?, tek düze, h?zl?, yava? vb.) fark etme.
Konu?ma (12 m): Konu?ma sürecinde ara?lar? ve ortam? konu?mas?n? verimli k?lacak biçimde düzenleme.

Dinledi?ini Anlama (14 m): Konu?ma konusundan hareketle içeri?ini kestirme.

Sözlü Anlat?m (13 m): Konu?man?n ak??? hakkında bilgi verme.